

Oświadczenie Ministra Sprawiedliwości

o stanie kontroli zarządczej

za rok 2022

Dział I

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym przeze mnie dziale administracji rządowej sprawiedliwość,

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:

- monitoringu realizacji celów i zadań,
  - samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych,
  - procesu zarządzania ryzykiem,
  - audytu wewnętrznego,
  - kontroli wewnętrznych,
  - kontroli zewnętrznych,
  - innych źródeł informacji:
- oświadczeń Prezesów i Dyrektorów Sądów Apelacyjnych o stanie kontroli zarządczej w sądach z obszarów ich apelacji,
  - oświadczenia Dyrektora Generalnego Ministerstwa Sprawiedliwości o stanie kontroli zarządczej w Ministerstwie Sprawiedliwości,
  - oświadczenia Dyrektora Generalnego Służby Więziennej o stanie kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej,
  - oświadczenia Dyrektora Departamentu Spraw Rodzinnych i Nieletnich o stanie kontroli zarządczej w zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich oraz okręgowych ośrodkach

- wychowawczych,
- oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury,
  - oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Dyrektora Instytutu Ekspertyz Sądowych im. Prof. Jana Sehna w Krakowie,
  - oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Dyrektora Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie,
  - oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Rektora-Komendanta Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości,
  - oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Dyrektora Instytutu Ekspertyz Ekonomicznych i Finansowych w Łodzi.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

2 8 KWI 2023

.....
(miejscowość, data)

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Zbigniew Ziobro

.....
(podpis ministra/kierownika jednostki)

Dział II

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

a) Sądy Powszechne:

- niska świadomość pracowników nt. kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem (celów i zadań, mierników określających stopień realizacji celów określonych/wskazanych w planach działalności jednostek na dany rok),
- długotrwałe absencje sędziów, referendarzy, asystentów sędziego i urzędników,
- niewystarczająca obsada etatowa w stosunku do realizowanych celów i zadań sądów,
- ograniczona i nieadekwatna do zgłaszanych potrzeb oferta szkoleniowa,
- nieaktualność niektórych procedur wewnętrznych,
- brak efektywnego i skutecznego przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi oraz wewnątrz komórek organizacyjnych.

b) Zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, okręgowe ośrodki wychowawcze:

Zastrzeżenia w zakresie zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi w związku z uwagami i zastrzeżeniami po wizytacjach, w zakresie gospodarowania środkami finansowymi.

c) Jednostki organizacyjne Służby Więziennej:

Brak zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej.

d) Instytut Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie:

- problemy w przepływie informacji między poszczególnymi działami firmy,
- niewystarczający nadzór nad realizacją umów zleconym podmiotom zewnętrznym.

e) Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury:

- utrudnienia związane z przepływem informacji pomiędzy pracownikami KSSiP,
- potrzeba udoskonalania wdrożonych mechanizmów ochronnych dotyczących weryfikacji zainstalowanego oprogramowania na stacjach roboczych, laptopach oraz ograniczenie wykorzystywania zewnętrznych, niezabezpieczonych nośników urządzeń pamięci.

f) Instytut Ekspertyz Sądowych im. Jana Sehna w Krakowie:

Brak zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej w IES im. Jana Sehna w Krakowie.

g) Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości:

Obszary wymagające dalszego doskonalenia w Szkole Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości:

- skuteczność i efektywność działania,
- efektywność i skuteczność przepływu informacji,
- mechanizmy kontroli,
- zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- ochrona zasobów.

h) Instytut Ekspertyz Ekonomicznych i Finansowych w Łodzi:

Brak zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej w IEEiF w Łodzi.

i) Ministerstwo Sprawiedliwości:

Brak zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej w Ministerstwie Sprawiedliwości.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

a) Sądy Powszechne:

- kontynuowanie działań mających na celu pozyskanie dodatkowego wsparcia kadrowego we wszystkich grupach zawodowych, a w przypadku kary urzędniczej - intensyfikacja działań rekrutacyjnych (organizowanie staży absolwenckich i programów praktyk studenckich, akcje informacyjne w zakresie ogłaszanych konkursów na zwalniane stanowiska),
- wykonywanie nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów w obszarze apelacji,
- kontynuacja analizy obciążenia i struktury etatyzacji we wszystkich grupach w poszczególnych sądach i komórkach organizacyjnych sądów,
- zapewnienie rozwoju zawodowego poprzez organizowanie szkoleń (w tym dostosowywanie tematyki szkoleń do zmieniających się przepisów); dofinansowywanie indywidualnego kształcenia na studiach licencjackich, magisterskich, podyplomowych,
- poprawa efektywności komunikacji między sądami i komórkami organizacyjnymi sądu,
- dbałość o rozwój infrastruktury informatycznej, a także wprowadzanie rozwiązań informatycznych usprawniających pracę sądów oraz zwiększających cyberbezpieczeństwo,
- realizacja centralnych projektów informatycznych celem usprawnienia postępowań sądowych – propagowanie mediacji wśród uczestników postępowań sądowych wraz z tworzeniem punktów mediacyjnych.

b) Zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, okręgowe ośrodki wychowawcze:

- kontrola realizacji zaleceń powizytacyjnych wydanych przez DSRiN (termin realizacji – na bieżąco),
- analiza realizacji zaleceń wydanych przez przedstawicieli wydziału kontroli BM,
- nadzór nad sposobem sporządzania dokumentacji z zakresu kontroli zarządczej (termin realizacji kwartalnie).

c) Jednostki organizacyjne Służby Więziennej:

Nie dotyczy

d) Instytut Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie:

- przygotowanie planu komunikacji wewnętrznej,
- przeprowadzenie wewnętrznych szkoleń/warsztatów,
- zwiększona kontrola oraz dokładna analiza umów zleconych podmiotom.

e) Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury:

- stała poprawa komunikacji wewnętrznej poprzez udoskonalanie posiadanych systemów informatycznych (Apollo, EZD, Baza Aktów Własnych, programów księgowych i kadrowych – Enova, Płatnik, Internetowa Rejestracja Kandydatów);
- stałe wzmocnianie skuteczności ochrony zasobów informatycznych przed nieuprawnionym dostępem do danych osobowych, dokumentów finansowo-kadrowych poprzez wdrożenie odpowiednich zabezpieczeń systemów informatycznych;
- bieżące i regularne przesyłanie ofert szkoleniowych do pracowników dla zwiększenia zainteresowania szkoleniami oraz podnoszenia jakości i wydajności pracy;
- każdorazowo nowozatrudnionemu pracownikowi przekazywanie obowiązujących procedur i przepisów zawartych w elektronicznej Bazie Aktów Własnych KSSiP.

f) Instytut Ekspertyz Sądowych im. Jana Sehna w Krakowie:

Nie dotyczy

g) Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości:

Główne działania zaplanowane do podjęcia w Szkole Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości:

- prowadzenie prac mających na celu wdrożenie przepisów kancelaryjnych i archiwalnych,
- prowadzenie prac mających na celu właściwe wyposażenie i zapewnienie magazynu archiwalnego (kampus mundurowy w Kaliszu),
- przestrzeganie terminów określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych w zakresie publikowania planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych i jego aktualizacji,
- poprawa efektywności i skuteczności przepływu informacji pomiędzy wewnętrznymi komórkami SWWS,
- wprowadzenie zmian w Regulaminie zarządzania projektami finansowanymi ze źródeł zewnętrznych innych niż subwencja – kontynuacja realizowano zadania mające na celu wzmocnienie nadzoru nad przygotowaniem i realizacją projektów realizowanych ze źródeł innych niż subwencja.

h) Instytut Ekspertyz Ekonomicznych i Finansowych w Łodzi:

Nie dotyczy

i) Ministerstwo Sprawiedliwości:

Nie dotyczy

Dział III. Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

a) Sądy Powszechne:

- monitorowanie poziomu obciążenia pracą oraz etatyżacji w poszczególnych pionach orzeczniczych,
- sprawowanie nadzoru przez Prezesów i Przewodniczących Wydziałów nad terminowością oraz sprawnością postępowań sądowych,
- upowszechnianie informacji na temat mediacji jako alternatywnej metody rozwiązywania sporów,
- szkolenie orzeczników i pracowników sądów,
- podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia dodatkowego wsparcia kadrowego w zakresie możliwości i zgłoszonych potrzeb,
- dokonywanie kwartalnych podsumowań realizowanych mierników na obszarze apelacji
- dokonywanie bieżącej identyfikacji i analizy ryzyka,
- podnoszenie poziomu bezpieczeństwa teleinformatycznego,
- kontrole zadań wykonywanych przez pracowników oraz ocena ich pracy przeprowadzane przez kierowników komórek.

b) Zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, okręgowe ośrodki wychowawcze:

Zwiększenie nadzoru nad zapewnieniem funkcjonowania kontroli zarządczej w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich w zakresie: zgodności działalności z przepisami prawa, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem. Powyższe działania były realizowane podczas przeprowadzonych wizytacji oraz monitorowania zarządzania ryzykiem przez placówki.

c) Jednostki organizacyjne Służby Więziennej:

Nie dotyczy

d) Instytut Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie:

Wydanie Zarządzeń Dyrektora Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości w sprawie:

- a) Wyznaczenia Koordynatora ds. Zamówień Publicznych,
- b) Wyznaczenie Koordynatora ds. Administracyjno-Organizacyjnych,
- c) zmian regulaminu Zamówień Publicznych w IWS,
- d) zmian regulaminu Organizacyjnego Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości,
- e) zmian regulaminu zlecenia przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości prac naukowo-badawczych osobom nie będącym pracownikami Instytutu.

e) Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury:

- nadzór i bieżący monitoring jakości pracy mający na celu stałą poprawę skuteczności i efektywności działania;
- bieżące monitorowanie przestrzegania obowiązujących przepisów i procedur wewnętrznych w jednostce;
- egzekwowanie zasady kwartalnego raportowania realizacji celów;
- realizacja zasady bieżącego monitorowania ryzyk nieakceptowalnych.

f) Instytut Ekspertyz Sądowych im. Jana Sehna w Krakowie:

Nie dotyczy

g) Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości:

Nie dotyczy

h) Instytut Ekspertyz Ekonomicznych i Finansowych w Łodzi:

Nie dotyczy

i) Ministerstwo Sprawiedliwości:

W zakresie usprawnienia funkcjonowania w Ministerstwie Sprawiedliwości kontroli zarządczej w obszarze Standardu C13 – *Ochrona zasobów* w 2022 r. podjęto działania naprawcze:

- uruchomiono moduł systemu QNT do zarządzania zasobami IT (ZZIT), który w oparciu o dane z modułu środków trwałych oraz modułu ewidencji pracowników umożliwia zarządzanie sprzętem IT użytkowanym w Ministerstwie Sprawiedliwości.
- prowadzono prace nad zakupem niezbędnego oprogramowania do zarządzania wartościami niematerialnymi i prawnymi o charakterze informatycznym (licencjami na oprogramowanie), w grudniu 2022 r. zawarto umowę ramową na dostawę oprogramowania do zarządzania licencjami wraz z usługami w tym zakresie (oprogramowanie przeznaczone dla MS oraz sądów powszechnych), przygotowywano przeprowadzanie ww. wdrożenia w MS.
- dokonano oceny bieżącej przydatności 615 składników majątku.
- kierowano sukcesywnie sprzęt informatyczny do oceny przydatności składników majątkowych.
- wydawano na bieżąco zarządzenia w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji.

2. Pozostałe działania:

a) Sądy Powszechne:

- Kontynuacja i sukcesywne wdrażanie zarządzeń związanych z wprowadzeniem adekwatnych stopni alarmowych, mających na celu stałe monitorowanie zagrożeń infrastruktury teleinformatycznej i zapewnienie gotowości do niezwłocznego podejmowania działań.

- Podniesienie jakości pracy poprzez usprawnienie funkcjonowania systemów informatycznych oraz wymianę sprzętu informatycznego.
- Prowadzenie działań w kierunku utrzymania dobrych warunków techniczno-organizacyjnych umożliwiających zwiększenie sprawności funkcjonowania jednostek.
- Podjęcie działań w celu zwiększenia efektywności energetycznej, w tym dokonanie wymiany oświetlenia.
- Pełnienie dyżurów przez kuratorów zawodowych i asystentów sędziego w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłaniem.

b) Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury:

- organizacja szkoleń wewnętrznych dla pracowników KSSiP, min. z ochrony danych osobowych, z Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją – „Sposób prowadzenia spraw oraz jednolite stosowanie JRWA, zaawansowane funkcjonalności systemu oraz zasady archiwizacji”; szkolenie dla pracowników – „Jak motywować siebie i innych do pracy”, szkolenie z dostępności komunikacyjno-informacyjnej i architektonicznej,
- szkolenie wewnętrzne dla kierowników jednostek organizacyjnych KSSiP z zakresu kontroli zarządczej – „Zarządzania ryzykiem w KSSiP”,
- opracowanie harmonogramu szkoleń wewnętrznych z zakresu ochrony danych osobowych na rok 2022,
- organizacja szkoleń dla aplikantów z zakresu ochrony danych osobowych,
- kontynuacja folderu sieciowego „Harmonogramy” pracy świadczonej zdalnie przez pracowników poszczególnych komórek organizacyjnych dla poprawy komunikacji pomiędzy pracownikami KSSiP,
- zmiana Regulaminu organizacyjnego Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury dla skutecznej i efektywnej realizacji celów i zadań,
- stałe wdrażanie usprawnień i modyfikacja wprowadzonych rozwiązań dotyczących postępowania z dokumentacją i czynnościami kancelaryjnymi przy użyciu elektronicznego zarządzania dokumentacją w KSSiP,
- stałe aktualizowanie elektronicznej Bazy Aktów Własnych-LEX zapewniającej dostęp pracownikom do obowiązujących aktów wewnątrzzakładowych,
- udoskonalenie funkcjonalności platformy szkoleniowej e-KSSiP pracowników jednostek organizacyjnych sądów i prokuratury,
- przeprowadzenie procesu samooceny procesy kontroli zarządczej z wykorzystaniem ankiet opracowanych w wersji elektronicznej,
- aktualizacja procedur polityki zarządzania ryzykiem w KSSiP – m.in. wprowadzenie rejestru ryzyk współdzielonych,
- aktualizacji Polityki bezpieczeństwa danych osobowych;
- wprowadzenie elektronicznego modelu oceny pracy wykładowców i koordynatorów zajęć w ramach aplikacji,
- wprowadzenie regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych OAS, OAP;
- wprowadzenie elektronicznej rejestracji zgłoszeń kandydatów na aplikacje;
- wprowadzenie procedur i kryteriów naboru na międzynarodowe wydarzenia szkoleniowe KSSiP,
- przeprowadzanie sprawdzianów na aplikacji sędziowskiej z wykorzystaniem elektronicznego formularza UK-1.

c) Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości:

W ramach wzmocnienia narzędzi umożliwiających uzyskanie wiedzy niezbędnej do złożenia rzetelnych oświadczeń o stanie kontroli zarządczej, Rektor–Komendant Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości podjął działania mające na celu:

- opracowanie nowego zarządzenia Rektora–Komendanta Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości w sprawie procedury kontroli zarządczej w Szkole Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości,
- opracowanie nowego zarządzenia Rektora–Komendanta Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości w sprawie powołania zespołu zadaniowego do spraw kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem w Szkole Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości,

- opracowanie zarządzenia Rektora–Komendanta Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości w sprawie programu finansowania realizacji projektów przez Instytuty Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości,
- wprowadzono regulamin prowadzenia gospodarki finansowej w Szkole Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości,
- opracowanie kwestionariuszy do samooceny systemu kontroli zarządczej zarówno dla kierowników, jak i pracowników Uczelni,
- uwzględnienie, w ramach struktury organizacyjnej Szkoły, Samodzielnego Stanowiska do spraw Audytu Wewnętrznego, które jest bezpośrednio nadzorowane przez Rektora-Komendanta,
- powoływanie przez Rektora-Komendanta zespołów kontrolnych do przeprowadzania kontroli uproszczonych w Uczelni – w przypadkach uzasadnionych charakterem sprawy.

Ponadto:

- realizowano zadania mające na celu wzmocnienie nadzoru nad przekazywaniem publicznych danych statystycznych sporządzanych w podległych jednostkach organizacyjnych,
- wyznaczono pracownika Uczelni do realizacji zadań mających na celu prowadzenie nadzoru oraz koordynowanie prac w zakresie udostępniania danych i informacji w BIP Uczelni,
- dokonano reorganizacji działu finansowego oraz rozpoczęto cykl szkoleń dla pracowników tego działu,
- realizowano zadania mające na celu wzmocnienie nadzoru nad przygotowaniem i realizacją projektów realizowanych ze źródeł innych niż subwencja.

d) Ministerstwo Sprawiedliwości:

Do pozostałych działań, które zostały przeprowadzone w 2022 r. należy m.in.:

1. aktualizowanie wykazu systemów teleinformatycznych administrowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości wraz z przypisaniem do nich właścicieli biznesowych.
2. ogłoszenie 30 sierpnia 2022 r. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 sierpnia 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie Centralnej Informacji Ksiąg Wieczystych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1826) - wprowadzona zmiana uniemożliwia złożenie wniosku nieopłaconego lub opłaconego niezgodnie z żądaniem, a tym samym likwiduje przyczynę powstawania nowych należności z tytułu korzystania z centralnej bazy ksiąg wieczystych.
3. monitorowanie na podstawie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 listopada 2018 r. w sprawie kontroli zarządczej w Ministerstwie Sprawiedliwości (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 307 oraz z 2019 r. poz. 230) wskazanych przez Dyrektora Generalnego Ministerstwa Sprawiedliwości w 2022 r. elementów systemu kontroli zarządczej, tj. zarządzanie portfelem projektów, bezpieczeństwo informacji, finanse Ministerstwa oraz ochrona zasobów.